

rálunk. A meglevő fűrészüzemek és mintegy 200 fagyártmányüzem helyett 30—40 korszerű fűrészüzemet kell létesítenünk, részben új telephelyen, részben — főleg — meglevők rekonstrukciójával, a korszerűtlen üzemeket pedig le kell állítanunk, amint az új kapacitások belépnek. Az új, illetve rekonstruált üzemekben *vertikumokat kell létesíteni a bútóripar, az építőipar, illetve az export igényeinek kielégítésére, megfelelő szárítókkal és korszerű gépekkel.*

4. A környezetvédelem feladatai sokrétűek az erdőgazdaságban. Itt utalok az ez évben megrendezett konferenciákra, amelyek részletesen feltárták feladatainkat e területen. *A szociális-üdülési funkció iránt hirtelen nőtt meg az igények.* A Budapest üdülési igényeit kielégítő Pilisi Parkerdőgazdaság mellett számos városunk jelentkezett már a városkörüli parkerdők létesítése iránti igényével. Ezen a területen *különösen nagy feladat vár az OEE illetékes szakosztályára, helyi csoportjaira, mert a társadalmi igények társadalmi úton való felmérése lényegesen megalapozottabbá teheti mind a tervezést, mind a megvalósítást.* Itt az állami eszközök mellett számításba kell venni a tanácsok és vállalatok eszközeit és a társadalmi munkát is.

A vadgazdálkodásban általában jól halad a vadászati üzemtervek megvalósítása és ezzel a jobb összhang kialakítása a vadászat, erdőgazdaság és mezőgazdaság között. Remélhető, hogy a tervek következetes végrehajtása csökkenti a vadkárt mind a mezőgazdasági üzemekben, mind az erdőgazdaságokban és növeli a vadállomány minőségét, trófeáinak értékét.

Az elmondottakból is látható, hogy nőnek az erdőgazdaságokban a társadalmi jellegű, az emberek széles körét közvetlenül érintő feladatok és ez növeli a társadalmi szerek — az Országos Erdészeti Egyesület — szerepét. Az Egyesület fennállásának több mint egy évszázada alatt sosem volt még ilyen lehetősége a vezetőségének és tagságának, hogy közvetlenül befolyást gyakoroljon az erdészet és faipar fejlődésére, irányítására. Az erdészet dolgozóin múlik tehát nagyrészt, hogy mennyire él a lehetőségekkel. Ismerve az erdészek szakmaszeretetét, hivatástudatát, reálisan lehet számolni azzal, hogy az erdészet és faipar dolgozói lelkesedéssel fognak hozzá megnövekedett feladataik ellátásához és egyre inkább válnak aktív tervezőivé és végrehajtóivá a kitűzött és vállalt feladatoknak.

*

Az elnöki megnyitót a szokásos főtitkári beszámoló követte.

Király Pál:

FŐTITKÁRI BESZÁMOLÓ

Alapszabályainknak és a törvényes előírásoknak megfelelően előterjesztem jelentésemet a közgyűlésnek Egyesületünk helyzetéről, a múlt évi közgyűlés óta végzett munkáról, fontosabb eredményeinkről és problémáinkról.

Munkánk politikai feltételei

Az elmúlt év során munkánk keretét, lehetőségeit, a fejlődést — mint mindig — *a politikai viszonyok* alakulása határozta meg.

Ismeretes, hogy a nemzetközi politika síkján a felgyülemlett problémák és kialakult feszültségek megoldásának szükségessége a nagyhatalmakat kapcsolataik átértékelésére készítette. Ez a törekvés *Európa számára kedvező változást hozott. Világviszonylatban* a szovjet—amerikai közeledés, *európai viszonylatban*

a szovjet—nyugatnémet, valamint a két német állam közötti közeledés, továbbá a nyugatnémet—lengyel és nyugatnémet—csehszlovák megállapodások nyomán olyan enyhülés következett be, amilyenre a korábbi két évtizedben szinte gondolni sem lehetett.

Király Pál főtitkár beszámol az elnökségi asztalnál, középen dr. Madas András, elnök

Hazánk belpolitikai élete ebben az európai környezetben egyenletes, nyugodt volt. Az év folyamán három nagy jelentőségű párthatározat jelezte (novemberben, áprilisban és júniusban), hogy Magyarország határozottan azt a politikát folytatja, amelyet a X. Pártkongresszus meghatározott. A békés fejlődés keretében az ország a tervidőszak derekán *eredményesen* dolgozott a IV. ötéves tervtörvényben kitűzött célok megvalósításán. Már ötödik éve ténylegesen funkcionálhatott az új gazdaságirányítási rendszer, s a kormány a dollárválság következtében megrendült nemzetközi pénzügyi helyzet közepette is *sikerrel* hajthatta végre a múlt évben meghirdetett *stabilizációs politikáját*. Az önkormányzati szervek személyi kiépítése, a tanácstagválasztások során pedig a kormány már fokozott mértékben haladhatott a differenciáltabb, finomítottabb irányítás: *a helyi politikával kiegészített államvezetés irányába*.

Minderre azért érdemes a figyelmet felhívni, mert az általános politikai légkör erélyes és megfordíthatatlannak meghirdetett enyhülése közepette a kormányok politikájában egyre nagyobb szerephez jutnak *a jóléti politika, az élet-színvonal kérdései*. Olyan témák, mint pl. *a környezetvédelem, a népek közötti együttműködés és más, az egész emberiséget érintő humánus gondolatok* — konkrét cselekvési tartalommal telítődnek, a nemzetek közötti kulturális versengésben előtérbe nyomulnak, *korunk nagy eszméivé* és így az államok vezetői szemében is *elsőrendű politikai kérdéssé válnak*. Ez a politikai atmoszféra igen kedvező *az erdészet munkájának sokirányú kifejtése szempontjából*.

A nemzetközi erdőgazdasági politika eseményei

Jelentős és kedvező események mentek végbe az elmúlt év során az erdészet *nemzetközi fórumain* is. Kiemelkedik ezek közül a világ erdészeinek nagy találkozója, az 1972. október 4 és 18 között Argentína fővárosában, Buenos-Airesben megrendezett VII. Erdészeti Világkongresszus.

A társadalmi problémáktól terhes, a kibontakozás útját gyakran forradalmi módszerekkel kereső dél-amerikai földrész kitűnő környezetet jelentett a kongresszus alapgondolatának: *az erdők és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatának érdemi kifejtéséhez.*

Ez a sok ország erdészeti képviselőiből álló, két héten át plenáris üléseken és nyolc szekcióban dolgozó testület végül is rendkívüli hatású, megrázó megfogalmazású deklarációban adta közre munkájának eredményét, melyet szaklapunk decemberi száma is közölt.

A Világkongresszus magyar szempontból eredményes volt, delegációnk aktívan szerepelt. A nyolc szakbizottság 48 tisztségviselője közül csak egy volt szocialista állam küldötte, az az egy viszont magyar volt — egyesületünk elnöke, a magyar delegáció vezetője. Ő a legfontosabb bizottságnak: a közgazdászokat, tervezőket és igazgatási szakembereket tömörítő VI. bizottságnak az elnöki tisztességét látta el. Rajta kívül még dr. Keresztesi Béla ERTI főigazgatót és dr. Tóth Sándor MÉM főosztályvezetőt kérte fel a Világkongresszus rendező bizottsága alapdokumentum készítésére. Mindhárom jelentést a kongresszus igen kedvező fogadtatásban részesítette és elfogadta.

A kongresszus többek között méltatta az 1936-ban Budapesten megrendezett II. Erdészeti Világkongresszus jelentőségét is. A budapesti találkozó nagy eredményét abban látta, hogy itt teremtték meg a további erdészeti világkongresszusok megrendezésének szervezeti feltételeit. Komoly eredményként könyvelhetjük el javunkra azt a tényt is, hogy a Világkongresszus a magyar küldöttség előterjesztése alapján fogadta el az *erdők hármass funkciójáról* szóló tézist. Az elméleti és gyakorlati tisztánlátás, feladataink csoportosítása és a megvalósításukhoz szükséges pénzforrások megnyitása szempontjából ennek a rendszerező gondolatnak a helyessége és fontossága napjainkban egyre inkább kibontakozik és befolyásolja szemléletünket.

Az általános politikai helyzet és az Erdészeti Világkongresszus éreztette a hatását a második legjelentősebb erdészeti nemzetközi szervezet: az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága *Fabizottságának* munkájában is. Itt is emlékeztetni kell arra a magyar szempontból nagy jelentőségű körülményre, hogy a Bizottság három tisztségviselője közé dr. Madas Andrást, egyesületünk elnökét ismét egyhangúlag első alelnökké választották.

A Fabizottság ülésén elismerőleg méltatták a múlt év őszén Sopronban rendezett FAO/EGB Közös Bizottság üléséhez csatlakozó szimpózium és tanulmányút rendezését, sikerét. Múlt évi beszámolómból is ismeretes, hogy ezt a tanulmányutat Egyesületünk, ezen belül Külügyi, valamint Műszaki Fejlesztési Bizottságunk és Erdőfeltárási Szakosztályunk szervezte. Ezért jóleső érzéssel könyvelhetjük el a széles körű nemzetközi elismerést.

A magyar erdészet fejlődésének eseményei

A fagazdaság vállalatai 1972-vel sikeres évet zártak és biztatóak az idei első félévi eredmények is.

A termelési feladatok eredményes végrehajtása mellett jól érzékelhető változás ment végbe az erdőgazdasági politika irányítási szintjén. Ez a változás szemmel láthatóan az erdészet szemléleti és cselekvési egységének erősítését célozza. Megindult a munka az erdőgazdaság és az elsődleges faipar jól átgondolt és gyorsított ütemű fejlesztése érdekében. Ennek a fejlesztésnek a célja *népgazdasági* szempontból az, hogy lehetővé váljék viszonylag kevés erdőnk maximális, sokoldalú társadalmi hasznosítása, *ágazati* szempontból pedig a fagazdasági vállalatok anyagi megerősítése, tőkeerejük fokozása, s nem utolsósorban a már említett szellemi egység kialakítása valamennyi erdőgazdasági szektorban.

Nagy munka ment végbe s jelentős eredmények is születtek az *erdészeti környezetvédelem és a jóléti erdőgazdálkodás* területén. Kétségtelen, hogy az erdők hármas funkciója közül a hagyományos termelési rendeltetés mellett a két másik funkció művelése viszonylagos lemaradásban volt. E mellett még egy évvel ezelőtt is jogosan izgatta a szakmai közvéleményt az a körülmény, hogy más népgazdasági ágazatokhoz és társadalmi szervezeteikhez mérten az erdészet, amely az utóbbi évszázadban oly sokat tett országos méretekben a környezet megóvása és fejlesztése érdekében, *csak gyengén hallatta hangját, nem került a közfigyelem sugarába és így nemigen élvezte a társadalom* (egyelőre akárcsak erkölcsi) *elismerésének éltető melegét*. A helyzet annál inkább is csüggesztő volt, mert a környezetvédelem még minisztériumunk munkatervében sem szerepelt 1972-ig.

Az elmúlt év során a környezetvédelmi propaganda terén fennállt viszonylagos lemaradásunk szempontjából érdemi, s egyúttal látványos eredmények születtek. Igen nagyszámú sajtóközlemény, rádió-interjúk, televíziós híradások, nagy tömegeket megmozgató ankétok terelték az őszinte ügypártolók és a közvélemény figyelmét az erdészet környezetvédelmi szerepének fontosságára. *S ma már minisztériumunk is ott tart, hogy valamennyi tárca közül elsőként lépett a nyilvánosság elé azzal a tanulmánnyal, amely a környezetvédelemnek a tárca területén jelentkező feladatait és a megoldásuk érdekében szükséges teendőket tartalmazza.* A Minisztérium területén a környezetvédelmi tevékenység koordinálását az Erdőrendezési Főosztály látja el, a MÉM kutatóintézetek vonalán pedig ugyanezt a szerepet az *Erdészeti Tudományos Intézet* tölti be.

Az eredmények láttán elmondhatjuk, hogy megindultunk az elmaradásunk behozásához vezető úton és alapos munkával, felkészültséggel még a környezetvédelem élvonalába juthatunk.

Kiemelkedő eseménye volt még a magyar erdészet életének az elmúlt év során a *Nyugatmagyarországi Fűrészek új, nagy és modern forgácsológyárának üzembehelyezése*, mint egy döntő állomás a vertikális fafeldolgozás fejlesztésének útján. Figyelmet érdemlő volt a faexport (különösen a fejlett tőkés államokba irányuló export) ugrásszerű fellendülése, továbbá a faárak rendezése (amelynek megteremtésében már a köreinkben bontakozó szellemi egység is erőként jelentkezett).

Ünnepélyes, szép alkalom volt az *Erdészeti Tudományos Intézet 75 éves fennállásáról való megemlékezés a Magyar Tudományos Akadémián*, s ugyanott az ERTI környezetvédelmi tudományos értekezlete.

Egyesületi munkánk főbb eredményei

A MTESZ munkájáról korábban hozott párthatározat is kiemeli, hogy a társadalmi egyesületeknek nem kell feltétlenül az állami gazdasági apparátusban folyó munkához igazodni, hanem ahhoz vitapartnerként, szükséges esetben kritikusként is viszonyulhatnak.

Egyesületünk választott szerveinek munkája során azonban egyértelműen ki nyilvánult a tagságnak az a nézete, hogy helyesnek, korszerűnek, a szakma érdekeivel egybevágónak itéli meg az állami erdőgazdasági politika jelenlegi vezetését. Ezért természetesnek s Alapszabályainkban lefektetett célkitűzéseinkkel teljesen egybevágónak találtuk az állami törekvésekkel való azonosulást és megvalósításuk elősegítését a társadalmi munka eszközeivel, lehetőségeivel. Különösen imponáló volt számunkra az erdészet szellemi egységének helyreállítására való törekvés, a hosszútávú erdészeti érdekek előtérbe hozása, az erdészet elméletének a hármas funkcióról szóló tézis alapján való fejlesztése,

a szakma társadalmi presztizsének fokozásáért folytatott erőfeszítések. Az utóbbi két-három évben éppen ezek a gondok foglalkoztatták Egyesületünket is.

Az elmúlt év során fő célkitűzésünk az volt, hogy megkezdjük a múlt évi, tatai közgyűlésünkön jóváhagyott, módosított Alapszabályaink valóraváltását. Az új Alapszabályok évszázados egyesületi céljainkhoz képest nem jelentenek meredek irányváltotatást, inkább a kor követelményeinek megfelelően előtérbe helyeznek néhány feladatot. Ilyen, napjainkban előtérbe került feladat például a kezdeményezés az állami gazdaságpolitika irányába, továbbá a szakmai érdekvédelmi tevékenység, s ezzel kapcsolatban propagandánk fokozása.

Cselekvési egységre törekvés

Tatai közgyűlésünk után az egyesületi életben némi stagnálás következett be. Ennek oka volt maga a közgyűlés is, amelynek szervezése és a részvétel igénybe vette az egyesületi vezetőket is, a tagságot is. Ugyanezzel a hatással járt augusztus végén, szeptember elején a keszthelyi nagy nemzetközi fakitermelő öttusa bajnokság, majd szeptemberben a szombathelyi Fagazdasági Műszaki Napok.

Októberben azonban helyi csoportjaink titkárai már értekezletre jöttek össze Keszthelyen az egyesületi politika következő évi irányvonalának megbeszélése végett. Ennek során az az elhatározás született, hogy az államerdészeti irányításban megnyilvánuló törekvéshez kapcsolódóan és azt erősítően *fokozni kell az erdészet szellemi egységét az Egyesületen belül is. A szemléleti és a cselekvési egység kovácsolása végett úgy határoztunk, hogy valamennyi helyi csoportunk 1973. évi munkatervébe többek között öt azonos programpontot felvesz és munkálkodik azok megvalósításán.* Ez az öt feladat a következő:

1. felkészülés az V. ötéves, illetve a távlati tervezésre; társadalmi kezdeményezés, javaslatok kidolgozása a tervvel kapcsolatban;
2. a szakmai propaganda-tevékenység fokozása, az *Erdők Napja* megrendezése a tanuló ifjúság részére április—május hónap folyamán;
3. a szakmai tapasztalatcserékre való tudatosabb felkészülés, *tájéegységenként bemutatóhelyek rendszerének* kialakítása bel- és külföldi látogatók számára;
4. az új, fiatal szakemberek fogadása és beillesztése első munkahelyükre;
5. szorosabb együttműködés megszervezése a helyi csoportokban az érdekelt társegyesületekkel, a MTESZ szövetségi gondolatának fokozottabb megvalósítása.

Nem vettük fel külön munkatervi pontnak, de felhívtuk a figyelmet folyó évi feladataink sorában új alapszabályaink gondos áttanulmányozására valamenyny csoportunk keretében.

Az akcióegység létrehozását célzó központi célkitűzésekre szaklapunk 1972. decemberi számában „Egységben az erő!” címmel külön felhívtuk a tagság figyelmét és megvalósításukhoz kértük valamennyi tagtársunk aktív közreműködését. A célkitűzéssel egyetértett az országos választmány is, amikor február 20.-i ülésén megvitatta és jóváhagyta az Egyesület 1973. évi munkatervét.

Tömeges megmozdulásra van szükség

Meg kell mondanom Tisztelt Közgyűlés, hogy bár még az év fele hátra van a megvalósítás szempontjából, mégis, az akcióprogram eddigi végrehajtásával *nem* lehetünk megelégedve, annak ellenére, hogy a tagság széles körű képviselétének bevonásával alakítottuk ki és határoztuk el. Különösen sajnálatos, hogy *szakértársainknak a közép- és hosszútávú tervezésbe való bekapcsolására irányuló szándékunkat nem követte a várt érdeklődés és kezdeményezőkézség.* Mivel tudjuk, hogy a tervezés a szakemberek viszonylag korlátozott körét vonja csak be a

munkába, lehetőséget kívántunk teremteni arra, hogy minden egyes erdészeti szakember kifejtthesse és a döntésre jogosultakhoz eljuttathassa a magyar erdőgazdálkodás jövőbeni alakításával kapcsolatos elgondolásait, javaslatait.

Alapszabályainkban lefektetett érdekvédelmi célkitűzésünkéből kiindulva külön felhívtuk a figyelmet a tervezéshez kapcsolódóan az erdészeti műszaki értelmiség helyzetének javítását célzó *szociálpolitikai* javaslatok és irányelvek felvesztésére. Márciusban helyi titkáraink újabb országos értekezletre jöttek össze Egerben és ezt a tanácskozást már kizárólag a távlati tervezési munka megvitatásának szenteltük. Az értekezleten maga a legilletékesebb — dr. Madas András miniszterhelyettes — adott tájékoztatást a feladatokról. Helyi csoportjaink rendelkezésére bocsátottuk a tervezési munka állami ütemtervét is, a munkát irányító illetékesekkel folytatott megbeszélés alapján külön megjelölve azokat a munkarészeket, melyekkel kapcsolatban az állami szervek bekapcsolódásunk lehetőségét leginkább látják és várják.

Mindezeknek ellenére eddig a feladat és a lehetőségek nagyságához képest csak igen szerény eredmények születtek. Pedig az idő, a tervezőmunka előrehaladásával, a *terv fokozatos kibontakozásával párhuzamosan a kezdeményezés lehetősége szűkül és csak a kidolgozott tervek utólagos társadalmi megvitatásának lehetősége marad meg.* Már pedig nyilvánvaló, hogy minél kevésbé élt valaki az előkészítési szakaszban a kezdeményezés, a javaslattevés jogával, annál kevesebb jogot formálhat később az elkészült mű bírálatára. Ezért erről a helyről is felhívom a tagságot és annak helyi vezetőit, hogy az ütemterv szerint még rendelkezésre álló idő alatt terjesszék be írásban a következő 5—15 évre szóló elképzeléseket, javaslatokat egyrészt az Egyesület központi irodájához, másrészt a MÉM Erdőrendezési Főosztályához.

Szintén *nem lehetünk elégedettek az „Erdők Napja” megrendezésére irányuló terveink teljesítésével.* Ennek a közös, országos akciónak a célját szaklapunk márciusi számában részletesen ismertettem, s aktív bekapcsolódásra hívtam fel a külső szolgálatot teljesítő tagtársainkat. Ennek ellenére itt is *a vártnál kisebb megmozdulás alakult ki,* bár néhány csoportunkban valóban szívvel-lélekkel karolták fel az ügyet. Erről a szaksajtó is hírt adott. Meg kell azonban jegyezni, hogy az eredeti gondolat nem érvényesült egységesen, az akció más és más elnevezés alatt futott, az Erdők Napja demonstratív ünnepélyekben öltött testet *s háttérbe szorult a tartalmi lényeg:* az általános iskolai kortól a felnőtt korig gyermekek, fiatalok tömeges kivezetése a szép és szabad erdei környezetbe.

Megítélésünk szerint az Erdők Napjának megrendezése, az erdőnek az emberekkel ifjú korban való megszerettetése változatlanul időszerű, fontos és Egyesületünk tevékenységi körébe jól illeszkedő feladat. Ezért *indokoltnak tartjuk a jövő év tavaszán újabb országos akció indítását az Erdők Napja megrendezése érdekében.* Ezúttal is kérem tagtársainkat, hogy lehetőleg teljes számban kapcsolódjanak be az akció lebonyolításába, hogy ez a szép és hasznos megmozdulás gyökeret verhessen és évről-évre megismétlődhessen ifjúságunk körében.

A központi szervek munkája

Az Egyesület választott vezető szerveinek munkáját az elmúlt évben a rendszeresség jellemezte, átlagosan negyedévenként üléseztek úgy, hogy félévenként ült össze a tagság területi képviselői szerve a választmány, a félévet megfelelő időben pedig az elnökség. Ezek a testületek rendeltetésüknek megfelelően az egyesületi élet *elvi jelentőségű* kérdéseivel, az egyesületi politika meghatározásával és a változó körülményeknek megfelelő továbbfejlesztésével, a végzett munka ellenőrzésével és értékelésével, a kiemelkedő társadalmi munka honorálásával foglalkoztak. E tekintetben figyelemre méltó volt, hogy a választmány

az egyesületi politika középpontjába állította az erdészet szellemi egységének erősítését. Ennek gyakorlattá változtatására új módszert vezetett be az elnökség az év folyamán: ülésein részletesen megvizsgálja egy-egy szakosztály munkáját a szakosztály vezetőségének jelentése alapján. A vizsgálat arra terjedt ki elsősorban, hogy a szakosztály tevékenysége mennyiben szolgálja az Egyesület Alapszabályokban lefektetett célkitűzéseit, az egyesületi politika egységének formálását és a szakosztály által felkarolt munkaterület műszaki-gazdasági-szellemi fejlesztését. Az Erdőművelési és a Vadászati Szakosztály munkájának egyidejű megvitatása például azt a célt is szolgálta, hogy az egymással szorosan összefüggő munkaterület művelői közötti esetleges elhatárolódást feloldja és a problémák közös vizsgálatára készítse. Ezek a beszámolók egyúttal jó alkalmat jelentenek egy-egy szakterület áttekintésére és az egyesületi tennivalók megállapítására is amellet, hogy a szakosztályvezetőket megerősíti, vagy helyes irányba tereli a további munkát.

Az elnökségnek fontos fejlesztő határozata volt az év folyamán, hogy *Szociálpolitikai Bizottságot* hívott létre az Alapszabályokban meghatározott szakmai érdekvédelmi célkitűzések művelése és mielőbbi elérése érdekében. A Bizottság már meg is alakult és az elnökség tagjának, *dr. Halupa Lajosné* erdőmérnök kartársnőnek vezetése alatt lendületesen meg is kezdte munkáját. A Bizottság vezetőségének összeállítása során figyelembe vettük azt aényt, hogy a *szociálpolitikai témák vizsgálatában elengedhetetlen a szakszervezettel, esetünkben elsősorban a MEDOSZ-szal való szoros együttműködés*. A mi munkánk is jó kiegészítést jelenthet a szakszervezet differenciáltabb rétegpolitikájának folytatásához.

Az új Szociálpolitikai Bizottságnak első feladatául azt tűztük ki, hogy *a közéleti távú tervezéshez kapcsolódóan helyzetelemzés alapján dolgozza ki az Egyesület szociális tervjavaslatát, amely az erdészeti és a vertikumban dolgozó faipari műszaki értelmiség helyzetének javításához szükséges javaslatokat tartalmazza*.

Úgy tűnik, hogy e szociálpolitikai főfeladatban foglalt feladatok tömegéből hamarosan ki kellene emelnünk *a termelőszövetkezetekben dolgozó erdészeti szakemberek helyzetének vizsgálatát* annak érdekében, hogy státuszuk rendeződjön és helyzetük az államerdészeti személyzetéhez hasonlóan, megfelelően alakuljon.

E helyről is kérem a tisztelt tagtársakat, hogy az újonnan alakított Szociálpolitikai Bizottságot messzemenően támogassák munkájában, különösen most, munkájának elején az általa kért adatok pontos és gyors szolgáltatásával.

Felhívom helyi csoportjaink vezetőinek a figyelmét arra, hogy *a szociálpolitikai munka során kitűnő alkalom nyílik vállalati szinten annak az együttműködési megállapodásnak a valóra váltására, amelyet a múlt évben a MEDOSZ-szal titkári szinten kötöttünk* és amelynek szempontjait csoporttitkárainknak megküldöttük.

Az elnökség által végzett munkát összehasonlítva annak a dokumentumnak a 10 pontjával, amely az elnökségi munka irányelveit tartalmazza és amely szaklapunk 1972. januári számában megjelent — megállapíthatjuk, hogy az elnökség céltudatosan haladt az 1971-ben meghatározott úton és sorban, következetesen valószínűsíti meg a maga elé tűzött feladatokat.

Úgy gondolom, hogy az elért eredményeket nem kisebbíti, ha egy-két *önkritikus észrevételt* is tesztek. Az elnökségi munka egyik kívánnivalója az, hogy ebben az időszakban, amikor az események felgyorsulása nyomán a feladatok is gyorsabban és tömegesebben jelentkeznek, *a vezető testületeknek a negyedévinél gyakoribb időközökben kellene ülésezniük*. A másik észrevétel az, hogy az

elnökségi összekötők rendszere nem a várakozásnak megfelelően funkcionál. Egyes összekötők igen lelkiismeretesen látják el az elnökségi irányelvekben megszabott feladatukat, de számos szervezetünk kapcsolata az országos irányítással csupán a legszükségesebb hivatali ügyintézésre szorítkozik. Nem jelenthet helyettesítő megoldást e téren a helyi csoport titkárok félvényként megrendezésre kerülő országos értekezlete sem. Célunk az összekötői rendszer létrehozásával az volt, hogy közvetlen kapcsolat alakuljon ki az elnökség és a tagság széles tömege között. Ennek a kívánatos kapcsolatnak lassú ütemű fejlődéséért azonban a tagság is felelős, mert hiszen az összekötők szerepét szaklapunkban ismertettük, s ennek ellenére nem tapasztaltunk a tagság részéről törekvést az illetékes összekötő felkeresésére, s rajta keresztül kívánságaiknak, problémáiknak, javaslataiknak kifejtésére.

Központi szakosztályaink és bizottságaink munkájáról, tevékenységéről szaklapunk „Egyesületi közlemények” rovatában hónapról-hónapra részletesen beszámolunk. Változatlanul a közérdeklődés középpontjában állt

„Az ERDŐ” Szerkesztő Bizottságának

munkája, mivel erre a hónapról-hónapra megérkező szaklap akarva-nem akarva emlékezteti a tagságot. Ezért az értékelésre is a legilletékesebb a tagság volna. A mi megítélésünk szerint *jótenekonyan érezteti hatását a sokoldalú, kibővített szerkesztő bizottság, s az a tény, hogy a lapot jól átgondolt, negyedévenként készülő lapterr alapján szerkesztik.* Lényegesen gyarapodott a gyakorlatban dolgozó szakírók száma, megszűnt a nyomasztó kézírathány, változatosabb, színesebb lett a lap tartalma, megnőtt az ábrák mennyisége, s a lap mozgékonyabban követte az események alakulását. Mindez — párosulva a korszerűbb tördeléssel — azt eredményezte, hogy *a lap jobban idomult az olvasótábor igényeihez,* leapadt a korábbi kifogások száma. Ennek ellenére a példányszám havonta mintegy 5300, stagnáló, de az utóbbi időben inkább csökkenő tendenciájú.

A Szervezési és Propaganda Bizottság

munkájában nagy fejlődés ment végbe az elmúlt év folyamán. Ezt a tagtársak is érzékelhetik, mert *egy-egy nagyobb erdészeti rendezvényt követően ugyancsak megszorodott a sajtóközlemények, rádióhírek száma,* s esetenként a televízióban is feltűntünk. E mögött a Bizottságnak céltudatos szervező tevékenysége húzódik meg.

Igen nagy segítséget kaptunk az Egyesület költözködésének nehéz napjaiban a Bizottság vezetőjétől, *Riedl Gyula* kartáristól. Ő bonyolította le példás körültekintéssel legnagyobb és legértékesebb vagyontárgyunk: *sokezer kötetes szakkönyvtárunk* költöztetését úgy, hogy e kaotikus akció során egyetlen kötetünk el nem vészett, s meg nem rongálódott. Sőt, a költözködést követően igen rövid idő múlva a könyvtárat már újra teljesen rendezett állapotban tagtársaink rendelkezésére tudtuk bocsátani. De egyéb vagyontárgyaink költöztetésében, s Egyesületünk új elhelyezkedésében is igen nagy segítséget kaptunk tőle, s mind ezért *Riedl Gyula* kartársunknak e helyről is ismételt, őszinte köszönetemet fejezem ki. Ugyancsak messzemenő köszönettel említem meg *Tollner György* kartársunkat, a Telki Állami Erdő- és Vadgazdaság igazgatóját, aki a Szabadság-téri volt MTESZ székházból való kiköltöztetésünk idején nehéz, szorult helyzetünkben sietett az Egyesület segítségére és a közérdeket a vállalati érdek fölé helyezve egy egész lakást bocsátott rendelkezésünkre könyvtárunk elhelyezése céljára. Ennek köszönhető, hogy könyvtárunk nagy részét és ősi székházunk berendezésének maradványait jelentő, történelmi becsű bútorainkat az elidegení-

tés elől át tudtuk menteni, jobb időkre s lényegében Budapesten, használható állapotba tudtuk hozni. Köszönjük e munka során nyújtott önzetlen segítségét telki helyi csoportunknak, s titkárának: *Gárdonyi Gábor* tagtársunknak is.

A Külügyi Bizottság

változatlanul a tőle megszokott jó teljesítményt nyújtotta az Egyesület külföldi vendégei látogatásának megszervezése és lebonyolítása terén. Legnagyobb teljesítménye volt a múlt év augusztus—szeptemberében a *FAO/ECE/ILO szimpóziumhoz csatlakozó és az erdei utak építése tárgyában rendezett tanulmányút*, amelyen a világ minden tájáról vettek részt erdészeti szakemberek és amely így Egyesületünk évszázados történelmének egyik legnagyobb szabású, a résztvevők egyöntetű elismerését kivívó nemzetközi rendezvénye.

A FAO tanulmányúthoz hasonló méretű és jelentőségű volt a *IUFRO levegőszennyeződési konferenciához kapcsolódó tanulmányút*, amelyet az ERTI-vel és az EFE-vel együtt szintén egyesületünk szervezett. Mindkét rendezvény jelentős erkölcsi sikert hozott számunkra. Ez alkalommal is melegen köszönöm azoknak a tagtársainknak a fáradozását, akik e két nagyszabású nemzetközi rendezvényünk lebonyolításában résztvettek.

Az említettekén túlmenően is példásan szervezte meg a Bizottság több kisebb delegáció látogatását.

A Műszaki Fejlesztési Bizottság

továbbra is betöltötte a műszaki fejlesztésben érdekelt legfontosabb szakosztályok közötti koordinációs szerepét. E mellett három albizottsága keretében folytatta sajátos munkáját a hazai fafajok és fűrészipari hulladék papír- és cellulózipari hasznosítása, valamint az ágazati számítóközpont és az erdészekre vonatkozó bázisadattár létrehozása érdekében.

Jelentős fejlemény volt a Bizottság munkájában, hogy kezdeményezésére, de tulajdonképpen önálló bizottságként létrejött a *Faipari Tudományos Egyesület és az Erdészeti Egyesület közötti kooperációs bizottság*. Ennek a bizottságnak feladata az alapanyagtermelő erdészet és a továbbfelhasználó iparágak közötti együttműködés és ipari kooperáció kibontakozásán való munkálkodás, egészen bútór- és épületasztalosipari mélységig.

Mivel az erdészet jövője szempontjából létfontosságú, hogy a mind nagyobb tömegben kitermelt fa jövedelmező piacát megtalálja, még az inkurrens fafajok és alacsonyértékű választékok esetében is — ezért a magunk részéről nagy jelentőséget tulajdonítunk a két egyesület közötti közeledés most említett formájának és nagy reményt fűzünk a kooperációs bizottság működéséhez. Az új bizottságnak egyébként vezetője még nincs; titkára *Dessewffy Imre* kartárs, aki tagja mindkét egyesület elnökségének.

Az Oktatási Bizottság

változatlanul igen aktív és sokoldalú munkájából az erdészeti nevelésügy problémáival való intenzív foglalkozást emelem ki. Míg a múlt évben a szakmunkásképzés és a középfokú szakoktatás ügye dominált a bizottság munkájában, most a felsőfokú szakemberképzés témája került előtérbe. A Bizottság által szervezett megbeszélések sorozatán ugyanis kiderült, hogy a gyakorlat részéről nem annyira a fiatal szakemberek szakképzettségével szemben merülnek fel kifogások, mint inkább hivatástudatával, vezetési készségével, gyakorlatiasságával, munkához való viszonyával, tehát olyan jellembeli tulajdonságaival kapcsolat-

ban, melyek jórészt a nevelés alapjaira, de nem utolsósorban a fiatalságot érő társadalmi hatásokra vezethetők vissza.

Öröndetes tény, hogy a témával kapcsolatban igen gyorsan kölcsönös megértésre jutottunk az illetékes egyetemi vezetőkkel és szorosan együttműködve dolgozunk a probléma feltárásán. Ugyancsak együttműködtünk a FATE oktatási bizottságával is.

A jelentkező feladatok láttán óhatatlanul felmerül az a nézet, hogy *ezt a szervünket célszerű volna az Egyesület ifjúsági bizottságává fejleszteni*, amely nemcsak az oktatás szakkérdéseivel foglalkozna, hanem az erdészeti tanintézetekben tanuló ifjúság általános problémáit, sőt a termelésbe kikerülő fiatal végzett szakemberek helyzetét is vizsgálná. Nyilvánvaló, hogy ebben az esetben a továbbiak során elengedhetetlen lenne a szoros együttműködés az újonnan alakított Szociálpolitikai Bizottságunkkal.

Az Erdészeti Gazdaságtani Szakosztály

is *három munkacsoportba* szervezve folytatta munkáját. Eredményei közül kiemelkedő az a munka, amelyet a fagazdaság belső ágazati kapcsolatainak és a MÉM-fagazdaság állóeszköz-igényének vizsgálata terén végzett. Egészen *úttörő jellegű volt az ágazati kapcsolatok mérlegének, mint egzakt közgazdasági módszernek szakmánk területére való adaptálása*. Az ily módon feltárt belső összefüggéseket oly jelentősnek tartjuk az erdészet elméletének fejlesztése szempontjából, hogy feldolgozott formában célszerűnek tartjuk a Fagazdasági Tanácshoz felterjeszteni erdőgazdaságpolitikai hasznosítás céljából. A szakosztály dicséretes kezdeményezése volt az a *kérdőíves akció*, amely egyesületi tagságunk bekapcsolását célozza a távlati tervezésbe. A kérdőív ugyan nem talált általánosan kedvező fogadtatásra, s talán nem is jutott el minden tagtársunkhoz, azoknak a jóvoltából azonban, akik vették maguknak a fáradságot az érdemi válaszláshoz, reméljük, hogy értékelhető adatmennyiség nyújt majd alapot helytálló következtetések levonásához és érdemi javaslatok kidolgozásához.

A szakosztály az utóbbi hónapokban egy erdészeti *ökonómiai konferencia* létrehozásán fáradozik, s reméljük, hogy ennek eredményét látjuk majd október hónapban. A konferencia aktív támogatására ezúton is felhívom a tagságot.

Az Erdőhasználati Szakosztály

két szakbizottságban dolgozott a fahasználati ágazat fejlesztése érdekében. Ennek során főként az ágazat szakmunkás utánpótlásának problémáival, a fatermek értékesítésének, a vertikális integráció és az optimális üzemnagyság összefüggéseinek kérdéseivel foglalkozott. Munkája során dicséretes módon működött együtt a témákban érdekelt társ-szakosztályokkal. Ez a *kooperációs készség nyilvánult meg a fagazdaság V. ötéves tervének előzetes koncepciójáról nyitott vitában* is, melyet a Szakosztály szervezett a Műszaki Fejlesztési Bizottsággal karöltve. E vita nyomán rögzített terjedelmes állásfoglalás egyébként eddig a legjelentősebb anyag, amely a távlati tervezéssel kapcsolatban egyesületi vonalon létrejött.

Az Erdőfeltárási Szakosztály

nagy teljesítménye volt a FAO/ECE/ILO erdészeti útépitési és útfenntartási tanulmányút példás megszervezése és lebonyolítása, karöltve a Külügyi Bizottsággal és az útvonal által érintett pilisi, vértesi és balatonfelvidéki erdőgazdaságok eredményes közreműködésével. Az erre az alkalomra készített, színvonalas ki-vitelű útitanulmány irodalmi értékű.

A Szakosztály egyes tagjai közreműködtek a FAO/ECE/ILO Vegyesbizottság 9. ülésének, s az ezzel kapcsolatos szimpóziumnak Sopronban történt megrendezésében is. Résztvett a Szakosztály a közgyűlésünkhöz csatlakozó Fagazdasági Műszaki Napok programjában szereplő útstabilizációs bemutató megszervezésében is.

Egyébként a Szakosztály ülésein az *erdei utak építési irányelveinek fejlesztésén dolgozott*, különös tekintettel a pályaszerkezet és a karbantartási igény gazdasági összefüggéseire.

Az „Erdők a közjóért” Szakosztály

változatlanul Egyesületünk *legaktívabb és legeredményesebb* szakosztályai közé tartozik. Az itt folyó munka jelentőségét napjainkban méltatni szükségtelen.

A Szakosztályi munka fő törekvése egyrészt az erdők sokoldalú, társadalmi igénybevételeiben, hasznosításában érdekelt tárcák, szervek képviselőinek koordinálása társadalmi vonalon, erdészeti környezetvédelmi témakörben is. Másrészt az erdő szociális-üdülési hozamainak, mint szolgáltatásnak a számszerűsítésére. az *értékelési rendszer kidolgozására való törekvés*, melynek keretében a Szakosztály folytatja azt a *kérdőíves akciót*, amelyet az ország nyolc kiemelkedő üdülési értékű erdőgazdasági tájában megkezdett.

A Szakosztály a folyó évben is megrendezte nagysikerű „Erdők a közjóért” tanácskozását a Magyar Tudományos Akadémián, amely *a legnagyobb, országos méretű rendezvényünk volt*. Azonos jelszó alatt rendezett tanácskozást Pécsen és Debrecenben is, az ottani helyi csoportok aktív közreműködésével és az erdészeti szervek segítőkész támogatásával. Ezek a nagy sikert aratott találkozók a résztvevők száma és összetétele alapján szintén országos jelleget öltöttek.

Az Erdőművelési Szakosztályt

az *elnökség értékelése a legeredményesebb szakosztálynak minősítette az elmúlt évben*. Most kezdte meghozni gyümölcsét az a céltudatos, több évre előre tekintő tervszerűség, amelynek alapján az újjászervezett szakosztály 1971-ben munkához fogott. Kedvezően érezteti hatását az a körülmény is, hogy *a tagság személyi összetételében valamennyi erdőgazdálkodó szektor képviselve van és a létszám zömét a vidék képviselői teszik ki*.

A Szakosztály négy üléséből háromat vidéken rendezett „Erdőművelési Napok” címmel, mégpedig Egerben, Kecskeméten és Pécsen. *Ezek az összejövetelek az ágazat specialistáinak országos találkozóivá fejlődtek*, ahol a legkülönbözőbb erdőművelési szakkérdések színvonalas előadásokban való megközelítését érdekes helyszíni bemutatók és pezsgő viták követték.

Nagy haszna az Erdőművelési Napoknak, hogy itt a résztvevők a megvitatott szakkérdéseket illetően megszövegezik kialakult, egységes álláspontjukat. Így ezen a fontos munkaterületen egyre jobban bontakozik az annyira óhajtott szellemi egység, végbemegy a gazdálkodási alapelvek rendezése vagy megerősödése, elterjesztése a Szakosztály munkája nyomán.

Az Erdőrendezési Szakosztály

munkájában az erdőleltározás korszerű módszereinek elterjesztését szolgáló ankétok domináltak, s ennek során széleskörűen felhasználták a nemzetközi tapasztalatokat is. Egyrészt *a modern légifényképezés sokoldalú erdészeti alkalmazásának lehetőségeit vizsgálták*, másrészt *a számítógépes erdészeti üzemterv-készítés eddigi tapasztalatait értékelték*. A Szakosztály arra törekszik, hogy a

számítógép felhasználásával kialakítható legyen a *komplex erdőrendezési információrendszer*, amelynek alapján az információs igények minden szinten és gyorsan kielégíthetők. A szakosztály a külső szakemberek tömegesebb mozgósítása céljából jól sikerült tanulmányutat rendezett a Balatonfelvidéken, amelyen az erdőrendezőségek képviselőin kívül részt vettek az ERTI, az ERDŐTERV, az Egyetem, s egyes erdőgazdaságok képviselői is.

Az Erdészettörténeti Szakosztály

üléseinek száma az elmúlt év során csökkent. Ezek közül egyet Sopronban tartott, tanulmányúttal kiegészítve. Az üléseken a tagok érdeklődési körének megfelelően változatos témájú előadások hangzottak el az erdészettörténet különböző területeiről. Talán a Vadászati Világkiállítás utóhatásaként az *erdészeti szakterület mellé jól felzárkózott a vadászattörténeti kutatás is*. Változatlanul felszínen van az *erdészeti helytengyűjtés* gondolata.

A Szakosztály bekapcsolódott az MTESZ Tudomány- és Technikatörténeti Bizottságának a munkájába és a Bizottság által múlt év novemberében megrendezett előadás-sorozaton két előadással szerepelt.

Fejlődött a szakírói tevékenység is. A *szakosztály sajtó alá rendezte és Egyesületünk kiadta az Erdészettörténeti Közlemények 5—7. számát*. Meg kell azonban mondanom, hogy bár a kötet érdekes és színvonalas, *sajnálatos érdeklenség mutatkozik a szakközönség részéről megvásárlása iránt, olcsósága ellenére*. Ezért, ha a készlet felvásárlását nem észleljük, a jövőben kénytelenek leszünk erdészettörténeti tudományunknak ezt a különben is gyöngye fonalat megszakítani, mivel az több tízezer forint veszteséggel nyomja költségvetésünket.

Az Egyesület szaklapunk januári számában erdészettörténeti pályázatot hirdetett meg, amely olyan természetű, hogy tulajdonképpen minden tagtársunk a siker reményével vehet benne részt és elnyerheti a nem csekély pályadíjak valamelyikét. Ezúton is felhívom rá a figyelmet.

Míg a Szakosztály központi létszáma csak gyenge utánpótlást kap, addig vidékről mind több helyről érkeznek hírek az erdészettörténeti kutatások felpezsdüléséről. Debreceni csoportunk keretében például szépen dolgozó önálló szakosztály alakult. Követendő példa!

Az Erdei Vasutak Szakosztálya

egyike a legrendszerezesebb munkát végző szakosztályainknak. Havonta ülésezik. Üléseiken a vasútüzem gazdaságossági kérdései, teljesítménye, a személyzet képzésének és utánpótlásának problémái mellett *egyre erőteljesebben nyomul előtérbe a jóléti erdőgazdálkodás és az erdei vasutak kapcsolata*. A vasút az erdei táj hangulatába, romantikájába jól illeszkedő, s ugyanakkor viszonylag nagy tömegek kulturált szállítására alkalmas eszköz. *Az erdőt látogató gyalogos turisták körében* (akiket — valljuk be — szívesebben látunk az erdőben, mint az autós turistákat) *mindig nagy sikere van a kisvasútnak, éppen ezért erőteljesebben igénylik a vasúti szolgáltatást*. Sajnos, az utóbbi időben mind több jelzés érkezik a közönség részéről pl. újságcikkek alakjában, amelyek erdei vasútjaink biztonsági szempontból is kifogásolható műszaki állapotát teszik pellengérré. Ezért indokolt volna, ha a vasutakat üzemeltető erdőgazdaságok a vasút amortizációját teljes egészében, a személyszállítási árbevétel után kapott 300%-os tiszta nyereséget jelentő dotáció jelentős részét visszaadnák a vasút fejlesztésére.

Szakosztályunk bízik az erdei vasutak jövőjében, s reméljük, hogy szívós

munkájuk, amely már az elmúlt évtizedben is annyi szép eredményt hozott, ismét megtalálja a megoldást a vasutak megmentésére, amelyek fölött egyébként már oly sokan és oly sokszor megkongatták a lélekharangot.

A Gépesítési Szakosztály

ülésein a nagyértékű erdőgazdasági és faipari gépek kezelőinek utánpótlásával, képzésével és továbbképzésével, bérézési problémáival foglalkozott. Az erdőgazdasági munkák gépesítésének fejlesztése témakörben megvitatták a traktoros anyagmozgatás fejlesztési lehetőségeit, különös tekintettel a csuklós traktorok alkalmazására. Ezen felül a Pili Parkerdőgazdaság területén tanulmányutat rendezett s ennek keretében értékelték a hidraulikus tűzifa-hasogató gép hazai konstrukcióját, teljesítményi és gazdaságossági adatait.

A Vadgazdálkodási Szakosztály

életében figyelemre méltó jelenség, hogy a tapasztalt, idősebb kollégák mellett fokozottabb mértékben vonják be a fiatal szakembereket is a munkába.

Az elnökség ülésén értékelte és eredményesnek minősítette a Szakosztály munkáját. Helyesnek ítélte meg azt a törekvést, hogy lassan, fokozatosan, a közvélemény informálását is felhasználva, kollektív állásfoglalásokkal jussunk előbbre olyan ún. „kényes” kérdések megoldásában, amelyek az erdőre nézve veszélyt rejtenek magukban és ezért szinte naponta foglalkoztatják az erdészeti szakköröket, de tapasztalatunk szerint a vadászok körében sem egyértelműleg tisztázottak. A feladatok nagy számára való tekintettel kíváncsúnak látszik a Szakosztály üléseinek gyakoribb összehívása.

Az Erdészeti Kereskedelmi Szakosztály

tevékenysége a múlt évi felfokozott ütemhez képest mérsékeltebb aktivitást mutatott, bár a munkatervben előírányzott feladatok jelentős része a második félélvre esik.

A szakosztályi munka fő törekvése a távlati fakereskedelmi koncepció kialakítása. Továbbá agitációt fejt ki az offenzív jellegű kereskedelmi politika, az értékesítési szemléletű erdőgazdasági termelés, a kiskereskedelmi hálózat kiépítése, az árukinálat fokozását célzó feldolgozás fejlesztése és a korrekt export fokozása érdekében. Dolgozik továbbá a korszerű erdészeti marketing létrehozása érdekében.

A Szakosztály egyik ülését a Fahasználati Szakosztállyal közösen Nagykanizsán tartotta, helyi csoportunk és a Zalai EFAG támogatásával.

A Mikológiai és Faanyagvédelmi Szakosztály

életével kapcsolatban mindenekelőtt fájdalommal kell megemlékezni a Szakosztály vezetőjének: *dr. Ubrizsy Gábor* Kossuth-díjas akadémikusnak májusban tragikus gyorsasággal bekövetkezett haláláról. Nemcsak a Szakosztályt és vele együtt Egyesületünket, hanem az *egész magyar tudományos életet érte nagy veszteség elmúlásával.* Személyében nemcsak nagy nemzetközi tekintélynek örvendő tudóst, hanem igen agilis társadalmi munkást, széles körű humanista műveltséggel rendelkező embert és melegszívű pedagógust is veszítettünk. A Clusius-emlékérem a Bedő-díj mellett az Egyesületünk által adományozható másik kitüntetés és ennek egyik birtokosa Ubrizsy Gábor volt.

Halála után a Szakosztály vezetését a következő választásig terjedő időre automatikusan a szakosztály társelnöke: *dr. Bánhegyi József* tanszékvezető egyetemi tanár vette át.

A Szakosztály tevékenységét értékelve elmondhatjuk, hogy *változatlanul a legnagyobb és az egyik legaktívabb*. Örvendetes, hogy munkájában az elmúlt évben előtérbe nyomultak az erdőszet és faipar szempontjából anyagi kihatásai miatt is oly nagy jelentőségű *faanyagvédelem* kérdései. Ez a körülmény is jelentősen hozzájárult Egyesületünk és a mikológusok közötti kapcsolat szorosabbá válásához. Ezen túlmenően a hagyományos tevékenységi körnek megfelelően főként a közép- és felsőfokú gombaismereti tanfolyamok megszervezésével és lebonyolításával, továbbá az elméleti és a mikromikológia tanulmányozásával, fejlesztésével foglalkozott a Szakosztály, nagyszámú üléseinek keretében.

Egyik legimpozánsabb egyesületi rendezvényünk volt a Tudományos Akadémián rendezett *Clusius Emlékülés* a Szakosztály rendezésében, amely *egész tudományos közéletünk rangos eseményének bizonyult*.

*

A központi szakosztályokban és bizottságokban folyó rendkívül sokoldalú és szorgos munkát áttekintve, bizvást megállapíthatjuk, hogy *ezek a szervezetek a helyi csoportok mellett egyesületi életünk alappilléreit jelentik*. Ezért munkájukban való *aktív* részvételre hívom fel a tagságot, vezetőiket pedig emlékeztetem önként vállalt nagy felelősségükre.

Nagyon kedvező jelenségnek tartjuk — ami az elmúlt évben fokozottan bontakozott ki —, hogy *szakosztályaink szinte kivétel nélkül mind kiléptek korábbi zártságukból és mind több ülésüket vidéken, helyi csoportokkal karöltve rendezik meg*. Így az egyesületi tagság mind szélesebb tömegét mozgósítják és vonják be az egyes szakkérdések megvitatásába.

A másik kedvező jelenség munkájukban, hogy a közös témák során *mindinkább keresik egymással a kapcsolatot, az együttműködést, a témák komplex megközelítését és megoldását*.

Mindkét jelenség igen fontos a nézetazonosság, a szellemi egység erősítése szempontjából. Ezért kívánatos a következő évben is tovább haladni ezen az úton.

A helyi csoportok életéből

Ha nehéz volt rövidre fogott áttekintést adni a 18 központi szakosztályunk sokrétű tevékenységéről, akkor ez egyenesen lehetetlen 35 helyi csoportunk esetében. De úgy vélem, ez nem is szükséges, hiszen a helyi csoportok működéséről szaklapunk márciusi számában részletes, számadatokkal is illusztrált értékelést tettünk közzé, a szaklap „Egyesületi közlemények” rovatán keresztül pedig hónapról hónapra részletesen tájékoztatjuk a tagságot az egyes csoportokban végbement eseményekről.

Ezeket az értékeléseket áttekintve az az örvendetes tény tűnik szemünkbe, hogy az elmúlt év során csökkent ugyan az előadások száma, de alaposan megnövekedett a tanfolyamok, szakmai bemutatók és tapasztalatcserék, élménybeszámolók, klubnapok száma. Ez arra mutat, hogy *előtérbe kerülnek az aktív egyesületi munkamódszerek*. Az eredmény azon keresztül is lemérhető, hogy a rendezvények résztvevőinek a száma egy év alatt megduplázódott.

Meg kell említenem azt is, hogy a munka tárgyi feltételeinek biztosítása céljából a folyó évben minden eddiginél nagyobb összeget juttattunk vissza helyi csoportjainknak a költségvetésen keresztül. Lehetővé tette ezt jogi tagjaink megértő támogatása, akik között az erdőgazdaságok, faipari és szakvállalatok mellett most már már erdőrendezőszervek, termelőszövetkezetek és egyéb vállalatok is szerepelnek és akiknek e támogatásáért e helyről is őszinte köszönet mondok.

Belső életünk egyéb eseményei

Szervezeti életünk egyéb eseményeiről szólva jelentem a közgyűlésnek, hogy *Egyesületünk taglétszáma a múlt évi azonos időszakban számlált 4900 fővel szemben 1973. július 1-én 5156 fő volt. A növekedés örvendetes és jelentős, azonban számolok azzal a lehetőséggel, hogy jövőre ehhez képest esetleg csökkenésről kell beszámolnom, mert a tagsági viszony egyes esetekben formális és a szakfolyóirat előfizetésével függ össze. Külön örömeinkre szolgál azonban, hogy a szakközépiskolák fiataljai közül sokan léptek be az Egyesületbe a tavasz folyamán.*

Legnagyobb létszámú a 325 fős miskolci csoportunk, szorosan nyomában jár a kaposvári csoport 313 fővel.

Meg kell említenem, hogy Egyesületünk még a tél végén a Szabadság téri volt MTESZ székházból a Szövetség Anker-közi helyiségeibe költözött. Az új elhelyezés kétségtelenül sok gondot okozott, az új helyen munkánk tárgyi feltételei is szűkebbek. Azonban hála a több irányból kapott segítségnek, a megnehezedett körülmények ellenére *elhelyezésünk szerencsésnek mondható és munkánk folytatása szempontjából kielégítő.*

Szervezeti életünk két szomorú eseményéről is meg kell emlékezni. 1972 decemberében *elhunyt Partos Gyula erdőmérnök, az Erdészeti Tudományos Intézet nyugalmazott igazgatója, aki 1954 és 1957 között — nem könnyű történelmi időszakban — Egyesületünk elnöke volt. Szintén decemberben tragikus körülmények között halt meg Molnár Lajos erdőmérnök, szombathelyi csoportunk titkára. Melegszívű, szorgalmas, önzetlen, nagy reményekre jogosító fiatal kollégát veszítettünk személyében.*

Örömteljes esemény, hogy *dr. Keresztesi Bélát, az ERTI főigazgatóját — aki 1957-től 1971-ig töltötte be Egyesületünk alelnöki tisztségét — a Magyar Tudományos Akadémia az idei közgyűlésen levelező tagjai közé választotta. Személyes sikere az őt támogató erdészkollektíva büszkesége.*

Kapcsolataink a külvilággal

Egyesületünk léte, élete, tevékenysége része a magyar közéletnek és gazdaságpolitikai mechanizmusnak, attól elszakítva nem vizsgálható, mert számos szál fűz bennünket más állami és társadalmi szervhez.

Az állami szervek közül természetesen a *legsorosabb kapcsolatunk az erdőgazdálkodást legnagyobb területen irányító Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériummal van. E kapcsolat érdemi voltára jellemző jelenlegi közgyűlésünk is, melyet a MÉM által szervezett Fagazdasági Műszaki Napokhoz kapcsolódóan rendeztünk meg, az itt átadásra kerülő miniszteri kitüntetések és az a megértő anyagi támogatás, amelyet a Minisztérium részéről szaklapunk fenntartása céljára élvezünk. Az érintett szakmai főosztályokon kívül rendszeres és szívélyes munkakapcsolatban állunk a Minisztérium Tájékoztatási Főosztályával is.*

Szívélyes munkakapcsolatban állunk a másik, erdőgazdálkodást felső szinten irányító állami szervvel is, a Honvédelmi Minisztérium Területgazdálkodási Főosztályával. További fontos és együttműködésre mindig kész állami partnerünk az Erdészeti és Faipari Egyetem, az Erdészeti Tudományos Intézet, az Erdő- és Fagazdasági Egyesülés, valamint a Magyar Tudományos Akadémia. Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottsággal az elmúlt év során munkakapcsolatunk nem volt. Fokozódik viszont a kapcsolatunk az Országos Természeti Védelmi Hivatallal, amit megmagyaráznak egyrészt azok a közös témák és feladatok, amelyek mindkét oldalról jelentkeznek, másrészt azok a személyi változások, amelyek a Hivatal keretében végbemennek.

A társadalmi szervezetek közül a legfontosabb partnerünk természetesen a MTESZ és tagegyesületei. A MTESZ központjával a kapcsolatunk az elmúlt év során a szervezeti és ügyviteli kapcsolaton túlmenően sokkal érdemibbé vált. Egyesületünk is aktívan bekapcsolódott azoknak a témáknak a kimunkálásába, amelyeket a MTESZ múlt évi VIII. Közgyűlése a Szövetség számára kiemelt munkaterületként megjelölt. Ilyen téma pl. a környezetvédelem, a műszaki fejlesztés, a szakoktatás, a szakmai gazdaságtanok művelése stb. Kétségtelen viszont, hogy olyan fontos, kiemelten kezelendő téma művelésében, mint pl. a munka- és üzemszervezés — lemaradásban vagyunk.

Figyelemre méltó, hogy az elmúlt évben a MTESZ vezetői is fokozott érdeklődést mutattak az Egyesület élete, problémái iránt és kapcsolatunk alakulását, a MTESZ munkájáról alkotott elképzeléseinket a Főtitkár elvtársnak közvetlenül is kifejthettük. Javaslatunk lényege — más társadalmi méretarányra kivetítve — ugyanaz volt, ami Egyesületünk törekvése: a MTESZ kapcsolódjon be intenzívebben az ország politikai életébe, legyen részese a munkaterületét közelebből érintő országos döntések meghozatalának, másrészt a tudományos-műszaki, újabban ökonómiai témák mellett foglalkozzék a műszaki értelmiség érdekvédelmi problémáival is.

A MTESZ tagegyesületei közül hagyományos kapcsolataink vannak mindegyiknek a Faipari Tudományos Egyesülettel, azután a Magyar Agrártudományi Egyesülettel, a Magyar Hidrológiai Társasággal, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesülettel, a Geodéziai és Kartográfiai Egyesülettel, valamint a Papír- és Nyomdaipari Egyesülettel.

A társegyesületekkel fennálló kapcsolataink jellegéről őszintén meg kell mondanom, hogy azok (a FATE kivételével) inkább szívélyes személyes kapcsolatokat jelentenek, mint érdemi munkakapcsolatot. Holott nyilvánvaló, hogy számos alapvető kérdésben volna lehetőség az együttműködésre, sőt szükség-szerű volna az. Csak néhány példát említve az együttműködés lehetséges területeire: a racionális földhasználat és az erdőtelepítések, a környezetvédelem, a fa komplex ipari hasznosítása, az erdőrendezés fejlesztése, tudománytörténet, gépesítés és kemizálás, erdővédelem, faanyagvédelem stb. Főként szakosztályaink figyelmét hívom fel e lehetőségek realizálására, de a helyi csoportok szintjén is van lehetőség egymás megkeresésére és a kooperációra.

A társadalmi szervezetek sorából partnereink közül feltétlenül meg kell említenem a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetét. A MEDOSZ-szal szívélyes és szoros munkakapcsolatban állunk, főként a szakemberképzés és utánpótlás problémáinak megvitatásában. Kapcsolatunk jelentősége csak fokozódni fog, mert mint említettem, új központi Szociálpolitikai Bizottságunk csak a MEDOSZ-szal való szoros együttműködés alapján töltheti be a szerepét. Ennek egyébként a személyi feltételét is már az alakulás alkalmával megvetettük, mert a Bizottság helyettes vezetője Nemes József, a MEDOSZ Erdészeti Szakosztályának vezetője.

Külföldi kapcsolataink

Szervezeti életünk eseményei között végezetül szólni kell központi külföldi kapcsolataink alakulásáról. Ezen a téren egy-két lényeges fejlemény ment végbe, amelyek azonban előreláthatóan csak távolabbi időben hozzák meg gyümölcsüket.

Legintenzívebben a lengyel kapcsolataink fejlődtek. A múlt évi közgyűlésen már bejelentett varsói megállapodás alapján háromtagú lengyel erdészeti küldöttséget fogadtunk egy hétre és szerveztünk számukra kívánságuk szerinti tanulmányutat. A cserelátogatás viszonzására előreláthatólag októberben kerül

sor részünkről. Ugyancsak örömünkre szolgál, hogy jelenlegi közgyűlésünkön üdvözölhetjük a lengyel erdészeti-faipari műszaki tudományos egyesület, a SITLID főtítkárát, Nikodém Godera elvtársat, régi és kedves barátunkat, aki már nem első ízben jár hazánkban.

Hagyományos, jó kapcsolatunk változatlanul fennáll Jugoszláviából a Mura-szombati Erdészeti Egyesülettel Ladislav Nemesszeghy főtítkár úr révén, akit szintén van szerencsénk vendégeink között üdvözölhetni.

Megszilárdulni látszik Alsó-Ausztria, Bécs és Burgenland Erdészeti Egyesületének Burgenlandi Szekciójával fennálló kapcsolatunk. Csupán az ismert, állapotbetegség miatti utazási nehézségek miatt nem került még sor az idén a tavalyi cserelátogatás megismétlésére.

Márciusban egyesületünk képviselőjében részt vettem a csehszlovák CSVTS Mezőgazdasági és Erdészeti Társasága 10 éves fennállásának alkalmából rendezett jubileumi ünnepségen. Ez a részvétel alkalmat adott arra, hogy *hosszú idő után végre tájékozódhattunk a csehszlovák egyesület szervezeti felépítéséről és személyi viszonyairól.* Bár az egyesület elnöke közgyűlésünkön különböző nehézségek miatt nem tudott részt venni, mégis reméljük, hogy ezen a nyomon sikerül közelebbi kapcsolatba kerülni a számunkra egyébként fontos csehszlovák partnerrel.

A külföldi kapcsolatokról szólva meg kell említenem *a fejlesztés nehézségeit* is. Itthon a főbb nehézségek: a gépkocsi-hiány, a témakörönként előkészített bemutatóhelyek hiánya, s részben a nyelvtudás hiányossága. Ehhez járulnak újabban a reprezentációs rendelet előírásai is. A partnereknél pedig még a miénknél is nagyobb számú megkötés, rendelkezés fékezi a kapcsolatok rugalmas alakulását.

Mivel a szocialista országok erdészeti és faipari társadalmi egyesületeinek képviselői kétévenként esedékes tanácskozássára Budapesten kerül sor Egyesületünk rendezésében, célszerűnek tartjuk ott ezeket a nehézségeket feltárni és elhárításuk módját megvitatni.

„Erdészhlivatással tervezd a jövőt”

Nem volna teljes a beszámoló, ha nem foglalkoznánk röviden az előttünk álló gondokkal, feladatokkal is. Annál is inkább szükséges ez, mert az utóbbi években kialakult *hasznos hagyomány körünkben, hogy a közgyűlés annak a szakmai kérdésnek megvitatása jegyében zajlik le, amely a közgyűlés évében a tagságot leginkább foglalkoztatja.*

Az 1973. év kétségtelenül a vállalati közép- és hosszútávú tervezés éveként marad meg emlékezetünkben. A téma nagy horderejű, mert bizonyos, hogy a nagy szellemi erőfeszítéssel és nem csekély pénzázdozattal kidolgozott terv hosszú időre meghatározója lesz napi munkánknak, a fejlesztés irányának és egyéni sorsunk alakulását is befolyásolni fogja. Egyesületünk — mint egy évszázad óta változatlanul a magyar erdőgazdaság fejlesztésén fáradozó és tagjainak szakmai érdekvédelmét ellátó testület — ezért formál igényt arra, hogy hangját, véleményét hallassa a gazdasági szervezetekben folyó nagy munkával kapcsolatban. Egy hosszútávú tervbe nagyon sok elgondolás, célkitűzés illeszthető bele, az élet, a termelőmunka sokoldalúságának megfelelően. Mi ebből a jelenségtömegből két alapvető tényezőt emelünk ki: *az erdőt és az erdészt.*

Az erdő mindennapi munkánk tárgya és értelme, létünk alapja — s tegyük hozzá fellengzős pátoz nélkül: hivatástudatunkat újra és újra felszító csodálatunk tárgya is, mely érzelem- és gondolatvilágunk jelentős részét betölti.

Amikor egy hosszútávú tervmunka során a jövőn elgondolkodunk, az erdő egyben *példa és figyelmeztető jel* is számunkra: *gyorsan elrepülő létünkkel*

szemben az erdő a maga szüntelen belső dinamizmusa mellett is az állandóság, a kontinuitás, a nagy időtávlatok jelképe. Ennek megfelelő az erdészeti munka jellege is: egy-egy erdőállomány a vetéstől az aratásig erdészgenerációk munkájának az eredménye. Erdeink többségét kitevő kemény lombos faállományaink esetében három, négy, öt előző erdészgeneráció munkájának termését aratjuk le, a jelenben folytatott munkánk pedig a jövő generációk munkáját, sorát befolyásolja majd. Az erdészeti munka nem szakadatlan újrakezdések, irányváltások sorozata, hanem évtizedeken át azonos cél szerint folytatott kitartó munka, ahol erkölcsi kötelezettség a lehető leggondosabban bánni az azal az örökséggel, amelyet lelkes, tehetséges, szorgalmas, kötelességtudó erdész-elődeink alkottak, sokszor nehéz körülmények között. Ezt az örökséget a jó erdőgazda gondosságával gyarapítva, gazdagítva kell tovább adnunk az utánunk következő nemzedékeknek.

Az erdészhivatás tehát a múlt, a jelen és a jövő munkájának megbonthatatlan egysége. Egyetlen szakmában sem olyan elengedhetetlen és a munkától elválaszthatatlan követelmény a perspektivikus gondolkodásmód, mint az erdészeten. Erkölcsi követelmény, hogy csak azok nyúljanak tervezés címén a jövőt formáló társadalmi erők emeltyűihez, akik rendelkeznek az ehhez szükséges távlati, mondhatjuk: történelmi látásmóddal, szemlélettel. Ezért, ennek a szellemi alapkövetelménynek kihangsúlyozása végett választottuk mai közgyűlésünk jelmondatául, hogy „erdészhivatással tervezd a jövőt”.

A másik tényező, akinek érdekében közgyűlésünk fórumán szót emelünk: az erdész. Értjük ez alatt azt a műszaki értelmiséget, amelynek feladata lesz a nagy tervek valóraváltása.

Meggyőződésünk, hogy a legjobb terv sem éri el célját, ha azok az emberek, akiken megvalósítása múlik, nem látják a tervben saját jövőjük, sorsuk alakulását. Ennek hiányában a terv nem rendelkezik érzelmi húzóerővel, s az egzisztenciális fejlődés kidolgozatlan perspektívája talaján a legszebb hivatástudat is sorvadásnak indul. Szükségesnek tartjuk tehát — a jelen lebecsülése nélkül —, hogy a tervbe az erdészeten és faiparban dolgozó mérnökök, technikusok, erdészek helyzetének hatékony megjavítását előíró szociális rész is belekerüljön. Igyekezünk ehhez a munkához az e célra alakított Szociálpolitikai Bizottságunkon keresztül segítséget nyújtani.

Szeretnénk, ha a tervidőszak folyamán mielőbb kibontakozna a munka frontján, a külső szolgálatban, az erdészetekben dolgozók még nagyobb megbecsülése, ha nemcsak anyagilag, de erkölcsileg, saját szakmai szemléletünkben is megszilárdulna az erdészeti munka becsülete. Erdészetvezető kartársaink tudnák igazán megmondani, hogy milyen fontos ez a személyi utánpótlás szempontjából.

E két alapelv hangsúlyozása után — melyek közül a perspektivikus gondolkodásmódot nemcsak a tervezőknek, hanem valamennyi tagtársunknak figyelmébe ajánljuk — vázolok néhány gondolatot a tervezés köréből, úgy, ahogyan azt az országos választmány meghatározta.

A jó távlati és V. ötéves tervet a megváltozott körülmények és társadalmi igények figyelembevételével célszerű elkészíteni. Az erdészeti alapfeladatait az erdők hármass funkciójáról szóló tézis fényében kell meghatározni, a feladatok mögé állítva a követelmény- és a feltételrendszert is. A termelési funkcióval kapcsolatos célok meghatározásánál a folyamatosság, a kontinuitás biztosítása érdekében fel kell eleveníteni azokat a jó és helyes gondolatokat, törekvéseket, melyek a korábbi években a szakmát áthatották, s melyeknek helyességéről ma is meg vagyunk győződve. Ilyen pl. a vertikális fejlesztés; az extenzív fagazdálkodás helyett az intenzív gazdálkodás a fa komplex hasznosítása révén;

az erdőterület növelése a társadalom igényeinek megfelelő elosztásban (gazdaság földhasznosítás, környezetvédelem) stb.

Fontos funkciója a tervezés folyamatának a szellemi egység kiteljesítése szakköreinkben belül, rendcsinálás szakmai alapelveink között. Ez klasszikusan egyesületi munkaterület, s a következő év feladata, melybe számos tagtársunk bekapcsolódhat. Egyik-másik szakosztályunk eredményesen is fogott hozzá.

További fontos feladat a már említett társadalmi igények kipuhatolása. Ennek során figyelemmel kell lennünk arra, hogy hazánk viszonyai között az erdők hármas funkciója időben és térben egyszerre érvényesül, de ezen belül konkrét helyen az egymáshoz viszonyított helyes, optimális arányuk megállapítása az erdész feladata.

Komoly társadalmi feladatokat és lehetőségeket rejt magában az erdészeti környezetvédelem megtervezése. Ezen a téren — öntetszelgés nélkül mondhatjuk — már eddig is szívós és eredményes munkát végzett az Egyesület.

Most, a távlati tervezés első szakaszában *szükségesnek tartjuk felhívni a figyelmet arra az elvi ellentmondásra, amely az éves nyereségszámleletben gondolkodó vállalati gazdálkodás, valamint az erdőgazdálkodás hosszú távú érdekei* (mondhatnám úgy is: a társadalomnak az erdőhöz fűződő hosszútávú érdekei) *között felmerülhetnek.* A tervhez kapcsolódóan a közgazdasági szabályozó rendszer olyan további fejlesztését tartanánk kívánatosnak, amely a gazdálkodás jövedelmezőségének fokozása mellé fontos célként odaállítja a *harmonikus gazdasági növekedést, a termelés állóalapjainak, s ezek között is elsősorban az erdőállománynak a fejlesztését és pénzügyileg nem jelent korlátot az erdők infrastrukturális szerepének érvényesülése számára.*

Tisztában vagyunk azzal, hogy ez a feladat nem könnyű, elméletileg is, gyakorlatilag is *nagy probléma az erdőgazdálkodás nagyobb időszakot felölelő értékelése, az élőfakészlet értékének és értékváltozásának meghatározása, a minőség és egyéb tényezők számszerűsítése, a megújítható természeti erőforrással való célszerű gazdálkodás objektív elbírálása.*

Mégis azt kérjük az állami irányító apparátusban dolgozó kollégáinktól, hogy az erdészet olyan *hosszútávú ökonómiáját* dolgozzák ki, amely megfelel szakmánk eddig feltárt közgazdasági jellegének. Egyrészt olyat, amely nem kényszeríti erdőgazdaságainkat arra, hogy a társadalom távolabbi érdekeit szolgáló, de jövedelmi szempontból előnytelen gazdasági műveleteket hajtsanak végre a csoport, vagy az egyéni érdek rovására. Másrészt, ami nem állítja lelkiismereti konfliktus elé a hivatását gyakorló erdészt az erdő jövője szempontjából szükséges, de a jelenben gazdaságilag hátrányos szakmai intézkedések elmulasztásáért.

Úgy véljük, hogy ez az igényünk összhangban áll azokkal a korszerű erdőgazdaságpolitikai áramlatokkal, amelyekről beszámolómban bevezető részében megemlékeztem. Bizonyítja ezt a VII. Erdészeti Világkongresszus deklarációja, amely leszögezi: *nem az erdészet és a társadalom van az erdőkért, hanem az erdők vannak a társadalomért; ennél fogva az erdészek állampolgári kötelessége, hogy az erdőkkel a társadalom hosszú távú érdekeinek megfelelően gazdálkodjanak.*

*

A főtitkári beszámolót az Ellenőrző Bizottság jelentése követte. Imreh János, a Bizottság elnöke az új Alapszabályok és a tavalyi évben az elnökség által a legfontosabb feladatok megoldására kiadott irányelvek tükrében vizsgálta az elmúlt évi működést és összefoglalóan megállapította, hogy:

„— az Egyesület működését az Alapszabály célkitűzéseinek megfelelően, az abban foglalt előírások szerint folytatja;

- gazdálkodása megfelel az iránta támasztott követelményeknek;
- nem volt tapasztalható olyan jelenség, mely sértette volna az egyesületi fegyelmet.”

A vita

A hivatalos jelentések elhangzása után az elnök utat engedett a felettük való vitának.

Elsőnek **dr. Speer Norbert** fejezte ki egyetértését az elhangzottakkal és kiegészítve azokat felhívta a figyelmet a fa komplex hasznosításának fontosságára. Rámutatott arra, hogy a forgácslap és farostlemezgártás még nagy ütemben fejleszthető, termékeit mind a hazai, mind a külföldi piac erősen igényli. Ez az egyéb gazdasági előnyökön túlmenően nagyrészt megoldhatja a tűzifának és előhasználati vékony anyagnak megfelelő hasznosítását. Aláhúzta a fűrészipar műszaki fejlesztésére vonatkozóan elhangzottakat, rámutatott az olcsóbb megoldások gyakran nagyobb hatékonyságára és élénkebb kooperációs tevékenység kialakítását sürgette a felhasználókkal. Kijelentette, hogy ezen az úton megoldáshoz közeledhet az annyira égető fenyőhelyettesítés kérdése is, főleg, ha megfelelő árintézkedések is ösztönzik azt.

Andor József a távlati terv készítésében való közreműködéshez nagyobb aktivitást sürgetett. Nagyobb figyelmet tartott szükségesnek a nem állami erdőkre fordítani. Intézkedéseket sürgetett az alsórakodói felkészítés általános bevezetésére mind gazdaságossági, mind szociológiai szempontból. Az előtte szólokhoz csatlakozva a farost- és forgácsstermelést kulcskérdésnek minősítette. Rámutatott az erdőgazdasági állóeszközállomány erős elhasználtságára, szinte az egésznek teljes kicserélésére volna szükség és ez kerekén 10 milliárd forintot tenne ki. A MEDOSZ képviselője felé fordulva felpanaszolta az erdőgazdasági dolgozók bérének még mindig 4–5%-os elmaradását az állami gazdaságokéval szemben és évi legalább 5–6%-os béremelést követelt.

Következő felszólalóként **Nikodem Godera**, a lengyel Erdészeti és Faipari Tudományos Egyesület főtitkára üdvözölte meleg szavakkal a közgyűlés résztvevőit, a testvéri nép szaktársait és mutatott rá a két ország egyesületei között kialakult gyümölcsöző együttműködésre.

Dr. Solymos Rezső örömét fejezte ki az erdészek szakmai egységének alakulása felett, ugyanakkor elítélte a tervekészítésben itt-ott tapasztalható passzivitást. Aki nem vesz részt a tervezésben — figyelmeztetett — annak bírálni sem lesz később joga! Javasolta, hogy valamennyi egyesületi szakosztály foglaljon állást a legfontosabb kérdésekben és ezeket összegyűjtve bocsássa az elnökség mielőbb a tervekészítők rendelkezésére.

Róka Pál mint a Faipari Tudományos Egyesület elnöke a két egyesület kooperációs bizottságának minél tartalmasabb foglalkoztatására hívott fel, mindkét szakma közös fejlesztése érdekében. **Balázs István** kijelentette, hogy a mintegy 550–600 termelőszövetkezeti erdész örömmel tapasztalja a szakma szellemi egységének kialakulását. A hivatalosan elhangzottakhoz csatlakozva sürgette a termelőszövetkezeti erdészek státuszának rendezését, társadalmi elismertetésüket.

A vita során a legnagyobb érdeklődés nyilván **Halász Aladár** felszólalása felé fordult. Bevezetőben elismeréssel emlékezett meg az Egyesület és közgyűléseinek jelentős szerepéről a nagy szakmai mozgalmak elindításában, majd az „erdész hivatás”-ról igyekezett rendkívül öröndetes megállapításokkal lefűjni a romantikus hímport.

— A magam részéről — mondotta a többi között — közgyűlésünk jelmondatához kapcsolódva szeretnék néhány gondolatot felvetni. Lényegében jövő-

beni fejlesztési programunk közgazdasági megalapozására és az erdőszhivatás modern értelmezésére szeretném felhívni a Tisztelt Közgyűlés figyelmét.

— Az erdőgazdálkodás fejlesztési céljait — a jövőben még inkább mint eddig — kétségtelenül az erdők hármaskörű funkciójával összefüggő követelmények határozzák meg. Az ezekkel kapcsolatos célkitűzések nagyságrendjének tervezésekor azonban tudatosan differenciálnunk kell az egyes funkciók közgazdasági megítélésében.

— A termelési funkció tekintetében kétségtelenül alapvető követelmény a gazdálkodás jövedelmezőségének állandó növelése. A közgazdasági megítélés szempontjából azonban ezen a téren is különbséget kell tennünk

— az éves viszonylatban is gazdaságos és

— a csak hosszabb távon, állományátalakítással gazdaságossá tehető erdők, illetve fakitermelések között.

— A termelési funkció elsődlegességére való tekintettel e differenciálásnak döntő jelentősége van. Eddig azonban ezt elmulasztottuk, hibásan értelmeztett erdőszhivatásból minden társadalmi ellenszolgáltatás nélkül olyan feladatok végrehajtását is előírtuk, illetve magunkra vállaltuk, melyek végső fokon ágazatunk fejlődésének gátjává lettek. A jövőben ennek megelőzése érdekében az üzentervekben előírt termelési lehetőségek differenciálását alapvető követelménynek kell tekinteni, mert ez ágazatunk fejlesztéséhez szükséges közgazdasági feltételek megteremtésének nélkülözhetetlen alapja.

— Az éves viszonylatban is gazdaságos fakitermelések végrehajtása egybeesik a vállalati érdekekkel, így ez nem okozhat problémát, mert a fejlesztés feltételeit automatikusan megteremti. A csak hosszabb távon, tehát állományátalakítással gazdaságossá tehető fakitermelések a jövő társadalmának érdekeit szolgálják, az éves vállalatgazdálkodásban viszont általában veszteségesek. Így ezek megfelelő ellenszolgáltatás nélküli végrehajtása csökkenti a vállalati jövedelmet, s a fejlesztési forrásokat, és végső fokon az ágazat fejlődését gátolja. Ezért az ilyen feladatokat társadalmi szolgáltatásnak kell minősíteni, s a közgazdasági összefüggések feltárása révén, a modernül értelmezett erdőszhivatásra alapozott összefogással el kell érni, hogy ezeknek az átlagosat meghaladó többletköltségeit a társadalom összes tiszta jövedelméből az állami költségvetés fedezze.

— A másik két funkcióval, a környezetvédelmi és üdülési funkcióval kapcsolatos feladatokat ilyen értelemben ugyancsak társadalmi szolgáltatásnak kell tekinteni. Ezen a téren is számolnunk kell az igények nagyarányú növekedésével. Fel kell készülnünk ezek kielégítésére, s ezen a téren a jövőben jóval nagyobb kezdeményező készséget kell tanúsítanunk mint eddig. Jövőbeni programunk kidolgozásakor azonban konkrétan számszerűsítanunk kell az ezekkel kapcsolatos beruházási és fenntartási költség-igényeket, s el kell érünk, hogy — az egyéb társadalmi szolgáltatásokhoz hasonlóan — ezek fedezetét is az állami költségvetés biztosítsa. Ágazatunk biztonságos fejlődése érdekében ezen a téren is csak a pénzügyi lehetőségekkel összehangolt feladatok végrehajtását szabad vállalnunk és megterveznünk, ugyanúgy mint a jövő társadalmának érdekeit szolgáló állományátalakítások terén.

— Távlati programunk az időtálló, szakmailag helyes elvek és célok fenntartása mellett, továbbra is dinamikus fejlődést előirányozva, de a célok és feladatok közgazdaságilag helyes és céltudatos differenciálásával kell kidolgoznunk. Szakítanunk kell a korábbi szemlélettel, melynek alapján — rosszul értelmezett erdőszhivatásból — a velünk szemben támasztott társadalmi igények kielégítését társadalmi ellenszolgáltatás nélkül magunkra vállaltuk és végeztük.

Ma már világosan látható, hogy ez a szemlélet egyrészt az igények és a költségek nagyarányú növekedése, másrészt az árviszonyok miatt sem tartható, illetve ennek fenntartása ágazatunk fejlődésének gátjává lehet. Az önfeláldozást követelő korábbi hibás szemlélettel ellentétben tevékenységünk sokoldalú társadalmi hasznosságának tudatában, de a társadalmi hatékonyság iránti komoly felelősségérzettel a modern követelményeknek megfelelően át kell értékelnünk az erdészhiatásról alkotott fogalmainkat. A jövőt csak modernül értelmezett erdészhiatás-tudattal tervezhetjük és építhetjük biztonsággal. Ennek érdekében az erdészhiatás modern értelmezésére alapozott öntudattal és széles körű összefogással minden fórumon meg kell harcolnunk a társadalmi szolgáltatásaink elismertetéséért és kellő értékeléséért folytatandó harcot, mert — meggyőződésem szerint — további előrehaladásunknak ez egyik legfontosabb feladata.

Dr. Deli István, a MEDOSZ titkára biztosította a Közgyűlést, hogy a szak-szervezet az 50 000 fős tábor tömegének megfelelő súllyal foglalkozik az erdőgazdasági dolgozók kérdéseivel. További szoros együttműködést kért az Egyesülettel, aminek eredményeként idővel megoldódhatnak azok a kérdések is, amelyeket Andor József panaszolt fel. **Szabó Antal**, az MSZMP Tolna Megyei Bizottsága, Megyei és Városi Tanácsa részéről mondott köszönetet a megtiszteltetésért, amely a megyét — várost a Közgyűléssel érte és vendéglátó házigazdaként kívánt kellemes itt-tartózkodást.

A vita lezárásaként az elnök megállapította, hogy a felszólalásokban egyetértés nyilvánult meg a hivatalos beszámolókból foglaltakkal, s így a Közgyűlés a beszámolókat egységesen jóváhagyta. Ez után kihirdette az elnökségnek az egyesületi szakbizottságok és helyi csoportok javaslatai alapján az 1973. évi Bedő Albert-díjak és emlékérem adományozásáról hozott határozatát. Ennek értelmében Bedő Albert-díjban részesült:

dr. Lámfalussy Sándor ny. egyetemi tanár, Sopron;

dr. Majer Antal tanszékvezető egyetemi tanár, Sopron;

Keresztes János kerületvezető erdész, Tamási.

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter ugyanakkor eredményes, jó munkájuk elismerésül az Egyesület több tagját kitüntetésben részesítette.

„Erdészeti kiváló dolgozója” kitüntetést kapott:

dr. Páris János, a Külügyi Bizottság vezetője,

dr. Solymos Rezső, az Erdőművelési Szakosztály vezetője,

Andor József, az Erdőhasználati Szakosztály vezetője,

Tóth István, az Oktatási Szakosztály vezetője.

„Miniszteri dicséret”-ben részesült:

dr. Káldy József, a Gépesítési Szakosztály vezetője,

Petz Lajos, a bajai Helyi Csoport titkára,

Molnár József, a zalaegerszegi Helyi Csoport titkára.

A kitüntetéseket a miniszter nevében dr. Madas András mint miniszterhelyettes nyújtotta át a kitüntetetteknek.

A szakmai előadások

Egyrészt a vándorgyűlések hagyományaként, másrészt a Fagazdasági Műszaki Napok bevezetéseként szakmai előadások hangzottak el. Először a rendezvényvel érintett három gazdaság, illetve üzem igazgatói mutatták be vállalatukat, törekvéseiket, majd az erdősítés, feltárás és fakitermelés műszaki fejlesztési kérdéseit tárgyalták a szakterület prominens képviselői. Az előadások szövegét a Minisztérium sokszorosítva kiadta, így itt azokat csak kivonatossan közöljük.